Lietas Nr. C 29 8398 13

Lietvedības Nr. C 4464-14/24

2014.gads

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 18.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese I.Ušakova

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 5.decembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka atbildētājs ir prasītājas dēla /pers. C/ tēvs, bet dēla uzturēšanā nepiedalās, uzturlīdzekļus nemaksā, tāpēc prasītāja ir spiesta vērsties tiesā ar prasību.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus prasītājas labā 2012.gada 13.oktobrī dzimušā dēla /pers. C/ uzturam 50 latus ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % no valstī noteiktās minimālās darba algas, bet no 2019.gada 13.oktobra ne mazāk kā 30% no minimālās darba algas, līdz dēla pilngadībai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu un 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

[2] Prasītāja lūgusi izskatīt lietu, nerīkojot tiesas sēdi.

Atbildētājs, kuram 2013.gada 12.decembrī nosūtīts prasības pieteikums maza apmēra prasībā paskaidrojumu sniegšanai, savukārt 2014.gada 17.janvārī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu, uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese/, paskaidrojumus noteiktajā termiņā nav sniedzis, nav arī lūdzis iztiesāt lietu tiesas sēdē. Tiesas nosūtītais prasības pieteikums maza apmēra prasībā atgriezts tiesā ar atzīmi – beidzies glabāšanas laiks, atstāts aicinājums, bet paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu nav atgriezts tiesā, līdz ar to uzskatāms, ka atbildētājs paziņojumu saņēmis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumā, kad deklarācijā norādīta papildu adrese – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^{1}$pirmajai daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$ panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $30.^{3}$ nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[3.1] /pers. C/, dzimis 2012.gada 13.oktobrī, vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ (l.lpp.8).

No lerakstiem Personu datu pārlūkā tiesa secina, ka /pers. C/ deklarētā dzīves vieta ir /adrese/, kas ir arī prasītājas deklarētā dzīvesvietas adrese.

Prasītāja, iesniedzot prasību, lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam Ls 50 apmērā katru mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās darba algas, bet no 2019.gada 13.oktobra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai.

Tiesa secina, ka pieprasīto uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministra kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Prasītāja norādījusi, ka bērna tēvs bērna uzturēšanā nepiedalās. Atbildētājs iebildumus nav iesniedzis un prasībā izklāstītos apstākļus nav apstrīdējis. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[3.2] Civillikuma 177.pants noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats sevi var apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vacākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums bērnu apgādāt ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā:

2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas;

2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1096 „ Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 200 latu (spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim).

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665„ Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro* (spēkā no 2014.gada 1.janvāra).

Saskaņā ar Eiro ieviešanas kārtības likuma 32.panta otrās daļas 2.punkta „a" apakšpunktu, ja tiesvedība civillietās uzsākta līdz *euro* ieviešanas datumam, bet spriedums (nolēmums) taisāms pēc 2014.gada 1.janvāra, lietu pabeidz izskatīt lietā „operējot" ar summām latos, bet nolēmumā tās konvertējot saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu (1 *euro* = 0,702804 lati) un noapaļojot saskaņā ar Euro iesviešanas kārtības likuma 6.pantu, norādot summu gan latos (informatīvi), gan euro.

Minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25 % no 200 (līdz 2013.gada 31.decembrim) jeb 50 lati (71,14 *euro*) mēnesī, bet sākot no 2014.gada 1.janvāra 25% no 320 *euro* jeb 80 *euro* mēnesī, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai - 30% no 320 *euro* jeb 96 *euro* mēnesī.

Tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka bērns ir prasītājas aprūpē, līdz ar ko atbildētājam kā bērna tēvam ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Ņemot vērā, ka prasītāja bērna uzturēšanai lūgusi piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tiesai nav jāizvērtē pušu spējas un mantiskais stāvoklis, kā arī bērna vajadzības. Noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs ir jāmaksā neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, neatkarīgi no tā, vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai nē. Bērnam ir vienādas tiesības saņemt uzturlīdzekļus no abiem vecākiem vismaz likumā noteiktā minimālajā apmērā.

Šobrīd /pers. C/ ir gadu vecs, un minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina atbildētājam dēla uzturam ik mēnesi no 2013.gada 5.decembra līdz 2013.gada 31.decembrim ir 71,14 *euro* (50 lati) (25% no 200 latiem), no 2014.gada 1.janvāra līdz 2019.gada

13.oktobrim 80 euro (25 % no 320 *euro*), bet no 2019.gada 13.oktobra līdz dēla pilngadībai 96 *euro* (30% no 320 *euro*) neatkarīgi no viņa spējām, mantas stāvokļa un ienākumiem. Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļu apmērs nosakāms atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un ir nosakāms arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

[3.3] Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556)*, piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā - 2013.gada 5.decembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

[3.4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta 1.daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta 1.daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta 1.daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (50 lati x 12 = 600 lati (853,72 euro).

Civilprocesa likuma 34.panta 1.daļas 1.punkta a) apakšpunkts noteic, ka prasībās līdz 2134 *euro* valsts nodeva maksājama 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*, līdz ar to, ņemot vērā piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 128,06 ***euro*** (15 % no 853,72 *euro* apmērā par labu valstij).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta 1.daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi, kas konkrētajā lietā sastāda 5,92 *euro* Līdz ar to no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,92 *euro* apmērā par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204[1].pantu atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1], 250. [25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/ uzturam no 2013.gada 5.decembra līdz 2013.gada 31.decembrim uzturlīdzekļus 71,14 *euro (50 lati)* (septiņdesmit viens *euro* un 14 *euro* centi) mēnesī, no 2014.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 13.oktobrim 80 *euro* (astoņdesmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2019.gada 13.oktobra 96 *euro* (deviņdesmit seši *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz /pers. C/ pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu 128,06 *euro* (viens simts divdesmit astoņi lati un 6 *euro* centi) apmērā par labu valstij, kas iemaksājama pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr. C 29 8398 13, C 4464-14/24.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,92 *euro* (pieci *euro* un 92 *euro* centi) apmērā par labu valstij, kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie

izdevumi, lieta Nr. C 29 8398 13, C 4464-14/24.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij, maksājumu dokumenti par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 2.stāvā, 244.kabinetā.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 18.februāra, Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Ušakova